
ŽIVOT KARLA SCHWARZENBERGA, TO JSOU MODERNÍ ČESKÉ DĚJINY

Vzlety a pády naší země se odrážely v jeho životě.
A příběh nekončí.

Rodiče mě odjakživa vychovávali k odpovědnosti za sebe i za naše lidi. Vlastně už od dětství na Orlíku až do posledního rozhovoru s mou matkou se všechno točilo kolem této zodpovědnosti.

V prosinci 1948 jsme museli celá rodina opustit Československo a odjet do zahraničí. Ta doba se do mě silně vtiskla. Pamatuji se třeba, jak nás krátce po únoru 1948 nějaká dětská parta na pokyn učitelky ve Voršilské ulici poplivala. To byly zkušenosti, které učí člověka chápat, že každá mince má dvě strany.

Mí rodiče přišli o všechnen majetek. V Rakousku jsme po vystěhování z Československa žili z pomoci příbuzných, než si otec našel práci knihovníka. S emigrací se nikdy nesmířil. Chyběl mu Orlík. Pamatuji se, že každá pohlednice z domova pro něj byla svátek. My máme jako rodina velmi silný vztah k půdě a milovali jsme svou zem. Otec byl navíc vášnivým studentem českých dějin, tak jsem se i já o nich hodně dozvěděl.

V roce 1957 jsem maturoval na vídeňském gymnáziu a šel studovat lesnictví a práva. Kvůli předčasné smrti mého adoptivního otce Jindřicha Schwarzenberga jsem musel studia přerušit a začít hospodařit na rodinných statcích v Rakousku a v Bavorsku.

V roce 1967 jsem se oženil s MUDr. Terezií Hardeggovou a v červenci 1968 jsem po dvaceti letech poprvé navštívil i se svou ženou Československo. Z té cesty si pamatuji můj dosud největší poznaný pocit - znovushledání se s domovem. Na Orlíku jsem poznal i vzduch v domě.

V období mezi léty 1967 - 1979 se narodily mé tři děti Jan, Anna a Karel.

1978. Druhá cesta do Čech. Podnikl jsem ji na přání syna a nejmladší sestry, která odjela z Československa jako dvouletá a Čechy chtěla moc vidět. Při téhle návštěvě se mi stala jedna z nejhezčích věcí tady doma. Přijeli jsme na Orlík, šli jsme k zámku, ale já už tam nikoho neznal. Požádal jsem přítele, co nás doprovázel, aby koupil lístky. Připadalo mi jaksi nejapné kupovat si vstupenku do vlastního domu. Přišla průvodkyně, takové sympatické děvče, asi studentka. Mě napadlo: "Ty mně budeš ukazovat Orlík a já jsem

ho už důkladně prolezl, než ses narodila.” Pustila nás do domu, pečlivě zavřela, podívala se na syna, otočila se ke mně a povídá: „To je malý Jeníček, že ano!“ To byl ten nejtaktnější pozdrav, který jsem kdy zažil. To člověk hned věděl, že je doma.

V roce 1984 jsem byl zvolen prezidentem Mezinárodního helsinského výboru pro lidská práva. Hledali totiž někoho, kdo sice má rozsáhlé politické styky a zajímá se o to, co se děje za hranicemi, ale sám není přímo angažován v politické straně. Na takovou nabídku se nedalo říct ne. Ze své pozice jsem se zasazoval o dodržování lidských práv v Evropě. Vedl jsem jednání v bývalém Sovětském svazu, v Bulharsku, v celé Jugoslávii, včetně Kosova a i v Československu.

Co se děje doma mi vůbec nebylo lhostejné. V polovině osmdesátých let jsme s doktorem Vilémem Prečanem založili v rodinném sídle v Bavorsku centrum tzv. Československého dokumentačního střediska, tedy jakýsi archiv zapovězené literatury. Měl sloužit na podporu československého exilu a disentu. Byla to pomoc spíš symbolická, věděl jsem velmi dobře, že sice můžeme pomoci někomu, kdo je v nouzi, ale o tom, co se opravdu bude dít v Československu, musí rozhodnout lidé doma.

Listopad 1989. Jednačtyřicet let jsem na to čekal. Podařilo se to! Zázrak mého života! Už na podzim jsem se rozhodl, že se vrátím.

29. prosinec 1989 - volba prezidenta Havla, nejkrásnější den mého života, dali jsme se na novou cestu.

10. července 1990 jsem byl jmenován kancléřem prezidenta republiky. Když mě Václav Havel požádal, abych pomohl prezidentské kanceláři svými znalostmi a kontakty ve světě, neváhal jsem ani minutu. V roce 1992 jsem pak vedl první delegaci OBSE do Náhorního Karabachu po vypuknutí války mezi Arménií a Ázerbájdžánem. Z funkce kancléře jsem odešel ve stejném roce, kdy odstoupil prezident Václav Havel.

Po odchodu z Kanceláře prezidenta republiky jsem se věnoval řízení rodinného podniku, tedy hlavně lesnictví a údržbě památek a nemovitostí, které orlická větev Schwarzenbergů získala zpět v restitucích. Já byl vychován tak, že je to majetek svěřený. Majetek, který mně byl dán do opatrování, abych se o něj staral a v dobrém stavu ho předal dál. V roce 2004 jsem řízení nadace, která rodinný majetek spravuje, předal svému staršímu synovi Janu Ondřeji Schwarzenbergovi.

V roce 2002 jsem neúspěšně kandidoval do Senátu za obvod Strakonice. Senátorem jsem byl zvolen až o dva roky později za volební obvod Prahy 6. V letech 2004 - 2006 jsem byl členem Výboru pro evropské záležitosti. Působil jsem také jako člen Stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění NATO. Myslím, že bylo dosti dobré rozhodnutí dát si mezi prací pro pana prezidenta Havla a vstupem do Senátu dlouhou přestávku,

protože jsem sám cítil, že po dlouhém pobytu v zahraničí musím Českou republiku zase pochopit a dostat pro ni jistý cit, opravdu se s ní sžít.

V prosinci 2006 mě Strana zelených nominovala na pozici ministra zahraničních věcí ve druhé Topolánkově vládě, jmenován do této funkce jsem byl 9. ledna 2007. Během svého působení na ministerstvu jsem za Českou republiku podepsal Lisabonskou smlouvu a v červenci 2008 spolu s americkou ministryní zahraničních věcí Condoleezzou Rice Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zřízení radarové stanice protiraketové obrany USA v ČR. Intenzivně jsem se podílel také na přípravách a realizaci historicky prvního předsednictví České republiky v Radě EU. Právě během předsednictví se však opozici podařilo hlasováním v Poslanecké sněmovně vládu svrhnout, její mandát skončil 7. května 2009. V té době jsem byl označen za nejoblíbenějšího českého politika, což bylo na jednu stranu milé, protože je samozřejmě hezké vědět, že někdo práci, kterou odvádím, ocení. Na druhé straně ale moc dobře už od dětství vím, jak je popularita vrtošivá. Dobře si pamatuji, jak v roce 1945 a 1946 byl můj otec jedním z nejoblíbenějších v našem kraji, žádná společenská událost nebyla bez něho. No a dva tři roky poté už ho lidé na ulici nezdravili. Je tady krásné české přísloví: "Světská sláva, polní tráva."

Červen 2009. S Miroslavem Kalouskem zakládáme novou politickou stranu. TOP 09 jsem nezaložil proto, že už bych nechtěl být Zelený, ale z naštvanosti na českou politiku. Rozzlobenost na politické poměry v zemi, neochotu dvou nejsilnějších stran převzít odpovědnost v čase ekonomické krize, z pocitu zmaru z nedokončeného předsednictví.

Mnoho přátel mi odchod od Zelených a zejména spolupráci s předsedou KDU-ČSL Miroslavem Kalouskem vyčítá. Já jsem pana Kalouska před působením poslední vlády prakticky neznal. Naučil jsem se ho ale vážit. Ve vládě byl jeden z nejpřípravenějších, byl pohotový, chytrý, věděl. Proto jsem s ním začal spolupracovat. Když jsem byl zvolen předsedou TOP 09, připadal jsem si ale trochu jak vegetarián, který zdědí řeznictví. Svým založením jsem antispolkař.

Od 29. května 2010 jsem za TOP 09 poslancem Parlamentu České republiky a od 13. července 2010 ministrem zahraničí ČR

1937 - narozen v Praze 10. prosince 1937
1948 - nucený odchod rodiny do Rakouska
1957 - studium práv a lesnictví na univerzitě ve Vídni, Mnichově a Štýrském Hradci
od r. 1965 - převzetí správy rodinných statků v Rakousku a Bavorsku
1967 - svatba s doktorkou medicíny Terezií Hardegg
1984 - 1991 - prezident Mezinárodního helsinského výboru pro lidská práva (v této funkci byl v roce 1989 společně s Lechem Walesou vyznamenán cenou lidských práv Rady Evropy)
1989 - návrat do vlasti
1. 1. 1990 - člen kolegia poradců prezidenta Václava Havla
11. 7. 1990 - červenec 1992 - kancléř prezidenta Václava Havla
1992 - vedl první delegaci OBSE do Náhorního Karabachu po vypuknutí války mezi Arménií a Ázerbájdžánem
od r. 1992 - hospodaření na statcích v jižních Čechách
2002 - vyznamenán řádem T. G. Masaryka III. třídy
13.11. 2004 - 28.5. 2010 - senátor Parlamentu České republiky za volební obvod Prahy 6 a člen senátního Výboru pro záležitosti Evropské unie
od roku 2005 - člen Stálé delegace Parlamentu České republiky do Parlamentního shromáždění Rady Evropy
2006 - 2007 - člen Stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění NATO
9. 1. 2007 - 8. 5. 2009 - ministr zahraničních věcí České republiky
od 29. 5. 2010 - poslanec Parlamentu České republiky
od 13. 7. 2010 - první místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí České republiky